

Nu2NA ODBRANA KAO PRAAVO

Sa razoManjem novembra 1918. postavljena je jedna politika, koja je prema Ijudskoj prepostavci morala da vodi do potpunog poWinjavanja. Istorijski primeri sli~ne vrste pokazuju da narodi koji prvo bez iznudujucih razloga upere oMje radije potom prihvataju najvece pokoravanje i prinudu, nego da jednim ponovnim pozivom da upotrebe silu poku~aju da izmene svoju sudbinu.

To je Ijudski sasvim obja~njivo. Jedan mudri pobednik ce svoje zahteve, ako je moguCe, pobedenom nametati isk1ju~ivo u delovirna, postepeno. Time on onda sme da kod jednog beskaraktemo postalog naroda -a takav je svaki onaj narod koji se dobrovo1jno podredi -da ra~una, da on u svakom od ovih pojedina~nih pod~injavanja nece vi~e osetiti nikakav dovoljan razlog, da bi se jo~ jednom prihvatio oru1:ja. ~to se opet vi~e na ovaj na~in prihvati prinuda dobrovoljnim putem, time onda jo~ nepravednije Ijudirna izgleda da se zbog jednog novog, mada stalno ponavljanog pritiska, ipak posegne za odbranom, narOCito ako se, sve u svemu, trpljivo i cutke podnela vec tako mnogo vi~e i mnogo veCa nesreca.

Propast Kartagine je najstra~nija predstava takvog jednog laganog samoskrivljenog ubistva jednog naroda.

U svoje ..Tri ispovesti" isti~e stoga i Klauzevic na nezaboravan na~in ovu misao i pregnantno je ovekbve~uje za sva vremena time kada ka7;e:" da sramna fleka jednog pot~injavanja nikada ne mo1:e da se izbri~e; da ta otrovna kaplja u krvi jednoga naroda prelazi u potomstvo ida ce ona snagu kasnijeg roda paralisati i potkopavati"; a da tome nasuprot .'~ak i propast te slobode posle krvave i ~asne borbe osigurava preporod naroda i klicu njegovog 1:ivota, iz koje ce jednom iz tog korena izbiti novo snaZno drvo".

Naravno da se jedan narod koji izgubi karakter i ~ast nece brinuti zbog ove pouke. Jer ko je uzme k srcu ne mo1:e da padne tako nisko, nego se slama onda kadaje zaboravi ili vi~e nece da zna o njoj. Stoga se kod nosilaca takvog jednog beskaraktemog pot~injavanja ne sme o~ekivati, da se iznenada prema i na osnovu razurna i vaskolikog Ijudskog iskustva druk~ije po~nu da postupaju nego do tada. Naprotiv, upravo ce ti svaku takvu pouku drrfuti ~to dalje od sebe, toliko dugo, dok se ili narod ne navikne na ropski jaram, ili dok se na povr~inu ne probiju bolje snage, da bi izopa~enim kvariocima naroda izbili vlast iz ruku. U prvom slu~ju obi~no se 1judi uop~te i ne oseCaju tako lo~e, jer oni neretko dobijaju od pametnijih pobednika vlast nadglednika robova prenetu na sebe, koju ove beskarakte me kreature onda naj~e~ce jo~ nemilosrdnije sprovode nad svojim sopstvenim narodom nego neka tuda be~tija postavljena iz redova samog neprijatelja.

Razvoj posle 1918. godine nam pokazuje da je u Nema~koj nada da se dobrovoljnim pot~injavanjem mo1:e zadobiti milost pobednika nafulost odredivala na presudan na~in politi~ku svest i delovanje ~irokih masa. Hteo bih stoga da stavim vrednovanje na naglasak ~iroke mase, jer ne mogu da se

428

pomirirn s uverenjem se recimo istoj suludoj zabludi moze pripisati i delovanje voda na~eg naroda. Po~to je vodenje na~e subbine od kraja rata oCigledno

potpalо pod Jevreje zaista se nije moglo očekivati da je uzrok na-e nesreće pogre-no saznanje, već se naprotiv mora biti ubeden da na- narod vodi u propast svesna namera. I tek kada se sa tog stanovi-ta preispita ocigledno ludilo spoljopolitickog vodenja na-eg naroda, otkriva se ono kao vrhunski rafinirana, ledena logika u službi jevrejske svetski osvajacke misli i borbe. Tako izgleda i shvatljivo da je isto vremensko razdoblje 1806. do 1813. koje je bilo dovoljno da se potpuno slomljena Pruska ispunji novom. I:ivotnom energijom i borbenom odlucno-ču, danas nije samo beskorisno proteklo nego je naprotiv vodilo do jednog sve većeg slabljenja na-e države. Sedam godina posle novembra 1918. potpisani su Sporazum u ! Lokarnu!

” Tok stvari pritom je bio kao ~to je gore naznaceno: Cirk se jednom potpisao prividni prekid vatre, nije se vi-e imalo niti delatne snage niti hrabrosti da se kasnije pruži otpor stalno ponavljajućim merama potčinjanja od strane protivnika. A oni su opet bili tako pametni da odjednom zahtevaju isuvi-e mnogo. Svoje ucene su oni ogranicavali stalno na onaj obim, koji bi po njihovom sopstvenom mi-ljenju -a i mi-ljenju na-eg nemackog vodstva -bio itoboze jo- toliko sno-ljiv da se nije moralno bojati jedne eksplozije narodnog raspoloženja, ~to se, međutim, vi-e takvim pojedinim diktatirna potpisivalo i davilo, tiron je manje izgledalo opravданo da se zbog jedne dalje ucene ili zahtevanog uniZ-nja sad odjednom cini ne-to ~to se zbog mnogo drugih ranije nije cinilo: da se pruži otpor. I to je upravo ona kap otrova 0 kojoj govori Klauzevic: najpre pocinjena .beskaraktemost, koja se sama stalno dalje mora da pojacava i koja postepeno optereće kuje kao najgore naslede svaku buducu odluku. Ona može da preraste u strahovit olovni teg, koji jedan narod onda te-ko da može se sebe da zbací, nego njime biva i konacno povucen na dno I:ivota jedne ropske rase.

Tako su se u Nemackoj smenjivali edikti razoružanja i porobljavanja, političke onemocnosti i ekonomskog pljakanja naroda, da bi najzad bio moralno proizveden onaj duh koji se mogao videti u davoskom punomociju kao sreća au sporazurnu u Lokamu kao uspeh. Ali se naravno, gledano s vi-eg stanovi-ta, može govoriti 0 jednoj jedinoj sreći u tome jadu, sreci da Ijudi može- e naciniti budalama ali ne i nebo potkupiti. Jer njegov blagoslov je izostao: Nevolja i briga su otada postali stalni pratioci na-eg naroda, a na-jedini verni saveznik je beda. I u ovom slučaju nije sudbina napravila nikakav izuzetak, nego nam je dodelila ono ~to smo i zasluzivali, Po-to mi vi-e ne umemo da cenimo čast, poucava nas ona da bar po-tujemo slobodu hleba, Ljudi su vec naucili da vicu hleba, hleba, ali ce jednoga dana jo- morati da mole za slobodu.

Ma kako gorak i vidljiv bio slom na-ega naroda u godinama posle 1918., isto tako su najčešće upravo u to vreme bili proganjani oni, koji su se usudivali da ono, ~to je kasnije stalno nastupalo, vec tada prorokuju. I ma koliko jadno da je bilo vodstvo na-eg naroda, ono je isto tako bilo uobraženo,

429

a posebno Onda kada se radilo O uklanjanju neorniljenih, jer su bili neugodni,

upozorivaca. Tada se moglo do1:iveti (a to se mo1:e jo§ i danas!) da bi se najveći parlamentarni praznoglavci stvami kalfe, sedlari i rukavicari -ne samo shodno svom pozivu, što ništa i ne govori -iznenada ispeli na pijedestal dr1:avnika, da bi s te visine upravljali malim smrtnicima. Pritom nije bila niti je stvar u tome da je takav jedan "dnavnik" najčešće vec u šestom mesecu svoje umetnosti bivao kao poslednji Šalabajzer uz ruganje celog sveta raskrinkan! Ne. to ništa ne daje na stvari, naprotiv: što više parlamentarnim druvnicima ove republike nedostaju stvami UCinCi, tim bešnje oni stoga proganjaju one, koji od njih očekuju ucinke, koji su "drski" da kOnStatujU promašaj njihove dosadašnje delatnosti i predvide neuspeh buduce. Ali ako se takav jedan parlamentarni uvaz;enik jednom najzad pobije na stub srama i ne bude u stanju dnavotvomi umetnik te sorte Onda zbilja da izbegne slom cele svoje delatnosti i njenih rezultata, ona oni nalaze hiljade i hiljade razloga opravdanja za njihove neuspehe i ne moguće da priznaju jedno jedino, a to je da su oni ~ami glavni razlog svega zla.

Najkasnije u zimu 1922/23. moralio se uopšte shvatiti da se Francuska i posle zaključenja mira trudila s gvozdenom doslednošću da još uvek postigne. svoj odranije zamišljeni ratni cilj. Jer niko valjda neće poverovati da Francuska u najodlucnijoj borbi svoje istorije nije najcistiju krv svog naroda u cetiri i po godine davala da bi kasnije prethodno nacinjene štete pOnOVO dobila reparacijama kao naknadu. Cak i E1zas-Loteringija sami ne bi objasnili energiju francuskog vodenja rata, ako se pri tom vec ne bi radilo o jednom delu zaista velikog politickog programa za buducnost, koji je sprovodila francuska spoljna politika. A ovaj cilj opet glasi: Razbijanje Nemacke u jednu mešavinu malih druva. Za to se borila §OVinisticka Francuska, pri cemu je ona doduše svoj narod u stvari kao zemaljske sluge prodala intemacionalnom Svetskom jevrejstvu..

Ovaj francuski ratni cilj bio je već doseđen sarnim ratom da je, kako se u pocetku u Parizu nadalo, rat voden na nemackom tlu. Pretpostavljalno se da krvave bitke svetskog rata neće biti vodene na Somi, u Flandriji, na Artosu, pred Varšavom, Ivangorodom, Kovnou, Rigom i gde sve još ne, nego u Nemackoj u Ruru i na Majni, na Elbi, pred Hanoverom, Lajpcigom, Nimbergom itd...

...~ovinisti~ka.. Francuska je omogućila Vajmarsku republiku. najdemokratskiju formu drtavnog uredenja.

danas joj takođe ne smeta ujedinjena. velika Nema~ka. zato što je demokratska. (prim.: R. Smiljailic).

..Hider je ..uspeo.. da se krvave bitke II sv. rata vode baš u Nemackoj- na Majni. u Ruru, pred Hanoverom. u razorenom takode Berlinu. Hamburgu itd. Lep sopstveni podvig koji ni u svom najstrašnijem snu. dok je pisao ove redove nije predviđao. A one su se vodile. jer on nije postupio viteški kao Hindenburg 1918. g.. kada je u

pismu Rajhstagu i caru priznao poraz ~ zbog. kako je istakao. ..sloma našeg fronta u Makedoniji... dakle probaja solunskog fronta od strane pretemo srpskih trupa, i zatrdio prirnirje da ne bi došlo do razaranja i okupacije domovine Nematke. (prim.: R. Smiljanic).

430

I svakako da ce se svak morati sloiti, da bi time postojala mogucnost razaranja Nematke. Veoma je veliko pitanje da li bi na~ mlada federativna dr1;ava izdr1:ala tetiri i po godine istu probu optereCenja kao §:to je to bila u stanju vekovima tvrsto centralizirana koja je jedino upirala OCi u bespogovom Pariz. Da je to najgigantskija borba naroda protutnjala izvan granica otad1:bine, bila je ne samo besmrtna zasluga jedine stare vojske, nego i najveca sreCa za nematku buducnost.. A to moje najgranitnije unutra§:nje uverenje koje me je ponekad gotovo sasvim obravalo da u drugom slutaju danas vec odavno ne bi bilo nikakvog Nematkog Rajha, nego samo vi§:e "nematke dname". Ovo je i jedini razlog takode, za§:to krv na§:ih palih prijatelja i brace nije sasvim uzaludno bila prolivena.

Tako je nastalo sve druktije! Svakako da je Nernatka u novembru 1918. do1:ivela munjevito brzo svoj slom. Samo, kad je katastrofa nastupila u domovini, armije nematke pe§:adije stajale su jo§: uvek duboko u neprijateljskim zemljarna. Prva briga tada Francuske nije bila razbijanje Nemate vec §:tavi§:e sledeca: kako izbaciti nematke armije §:to pre iz Francuske i Belgije. I tako je za parisko dr1:avno vodstvo prvi zadatak kod zavr~etka svetskog rata bio, razoru1;ati nematke arrnije i, ako je moguce, potisnuti ih pre svega nazad u Nematzku; a tek u drugome planu moglo se je posvetiti ranijem faktitkom osnovnom ratnom cilju. Svakako Francuska je u tome bila veC paralisana. Za Englesku je s uni§:tenjem Nematke kao kolonijalne i trgovatke sile is njenim obaranjem na rang jedne dr1:ave druge klase rat bio zaista pobednitki zavr§:en. Interes na rasturanje bez ostatka nematke dr1:ave tamo ne samo da nije postojao, nego se tak po~tovao i razlog da se satuva za buducnost jedan rival protiv Francuske u Evropi. Tako je francuska politika moralna tek u energetnom mirovnom radu da nastavi ono ~to je rat utro, i Klemanssoova izreka da je za njega mir samo produZ;etak rata, dobila je povecano znatnenje.

Stalno kod svakog iole moguceg povoda morali su se sklopovi Rajha da uzdrmvaju. Ispostavljanjem sve novih i novih nota za razoru1:avanje s jedne strane i putem na ovaj natin omogucene privredne ucene s druge, gajila se nada u Parizu da ce se sistem Rajha moci lagano da labavi. Sto je vi~e u Nematkoj odumiralo nacionalno dostojanstvo, tim vi§:e su mogli ekonomski pritisak i vetna beda i siroma~two da vode do polititki destruktivnih dejstava. Takva jedna politika zasnovana na polititkom ugnjetavanju i ekonomskom pljatkanju, ako bi se sprovodila deset ili dvadeset godina, mora postepeno da ruinira tak i najbolje dr1:avno telo ida ga eventualno i rasturi. A time je onda i konatno postignut francuski ratni cilj.

Ovo se opet moralo u zimu 1922/23. vec odavno spoznati kao namera Francuske. Time bi onda ostale, medutim, samo dve mogucnosti: smelo se

recimo ponadati da ce se ili na otpomosti nematkog nacionalnog tela biti .A Hitlerova naredba o kojoj svOOCi ~per, i ne sarno on, iz marta 1945. da se u Nem~koj sve uniAtava. ~ak i bolnice i Akole, poAte, sve najneophodnije prOO neprijateljem? Guderjan pi~e: na primOObu ..Fireru da ako i izgubi rat, narod mora da ~ivi, Hitler odgovara jetko -..ne, narod ovako porden ne treba da ~ivi", (prim.: R. Smiljanic).

431

francuska volja, ili najzad uciniti jednom ono ~to eto ne mote da izostane da se naime pri bilo kom grubom slucaju preotme kormilo drz.avnog broda i pramac okrene protiv neprijatelja. To bi onda znacilo svakako borbu na tivot i smrt a izgledi na tivot bili bi samo onda postojeci, ako bi se prethodno uspelo, Francusku toliko izolovati da ta druga borba ne bude moralna vi~e da predstavlja jedno rvanje Nemacke protiv sveta, nego odbrana Nemacke od Francuske koja stanlo ometa svet i njegov mir..

Nagla~avam i cvrsto sam ubeden da ovaj drugi slucaj jednom tako ili ovako mora da nastane ida ce On nastati. Nikada necu poverovati u to da ce Francuska ma kad promeniti namere prema nama, jer one lete u najdubljem razlogu a to je iskljucivo u smislu samoodrz.anja francuske nacije. Kada bih sam bio FranCUZ i kada bi mi velicina Francuske bila tako draga, kao ~to je meni velicina Nemacke sveta, onda ne bih ni mogao ni hteo ni ja druk~ije da delujem, nego ~to na kraju krajeva to ~ini jedan Klemanso. Ne samo u svojoj nacionanloj brojnosti, nego naro~ito u svojim rasno najboljim elementima opadajuće Francuzstvo mote svoj znacaj u svetu na trajan na~in samo razbijanjem Nema~ke da odrti. Francuska politika mote i hiljade okoli~nih puteva da nade, negde na kraju ce uvek biti ovaj cilj kao ispunjenje poslednjih telja i najdublje ~etnje. Ali nepravilno je takode i verovati da ce jedna ~isto pasivna volja koja jedino samu sebe zeli da odrZava, moci da omoguci jedan otpor koji nece proizilaziti iz jedne ne manje punosnaZne ali aktivno Osnatene volje. Dogod ve~ni konflikt izmedu Nema~ke i Francuske bude se odvijao samo u fol1J1i nema~ke odbrane od francuskog napada, nikada on neCe biti odlu~en, ali ce svakako Nema~ka iz veka u vek gubiti jednu poziciju za drugom. Neka se samo sledi pomeranje nemacke govome granice poCev od dvanaestog veka do danas i svakako da ce se te~ko vi~e moci graditi na jednom zauziranje pozicije i razvoju, koje nam je do sada vec toliko ~tete nanelo.

Tek kada se ovo u Nemackoj U pOpunosti bude shvatilo, da se tivotna volja nemacke nacije vi~e ne raspr~uje samo u pasivnoj odbrani, nego se prikupe snage za jedan kona~ni aktivni obra~un s Francuskom i grune se u jednu poslednju odlu~ujucu borbu sa s nema~ke strane najvecim kona~nim ciljevirna: tek tada ce se biti u stanju da se VeCnO i po sebi neplodno rvanje izmedu nas i Francuske dovede do kraja; dodu~e, pod prepostavkom da Nema~ka u uni~tenju Francuske zbilja uvidi samo jedno sredstvo ida potom Ona na~em narodu kOna~nO na drugoj strani bude u Stanju da pruZi moguce ~irenje. Danas brojimo mi osamdeset miliona Nemaca u Evropi! Ali ce tek

onda takva spoljna politika bice priznata kao prava tek kada nakon nepunih sto godina, dve stotine i pedeset miliona Nemaca bude zivelo na ovom kontinentu i to ne kao eksplatisani fabri~ki radnici vec kao seljaci i radnici koji svojim radom jedan drugom obezbeduju 1-ivot.

U decembru 1922. izgledalo je kao da se situacija izmedu Nema~ke i Francuske pOnOVO opasno zao~trava. Fr~ncuska je telela da zapo~ne nove .Hiner je kasnije izbacio parolu ..Nema~ka raluje na svim fronlovima...'.. (prim.: R. Smiljanic).

432

ogrornne ucene i za to su joj trebali sau~esnici. Privrednoj plja~ki morao je da predstoji politi~ki pritisak, a Francuzima je samo nasilno prodiranje u centralni nervni sistem ~itavog nema~kog zivota delovalo zadovoljavajuce da bi porobili na§ "nepokorni" narod. Zauzimanjem Rurske oblasti Francuzi su se nadali ne samo da kona~no probiju okosnicu Nema~ke vec ida na§u privredu dovedu u situaciju u kojoj bismo morali da prihvatimo svaku, ~ak i najgoru, obavezu.

Bilo je gusto. Nemacka se o~h na po~etku savila da bi se kasnije potpuno slornila.

Zauziranje Rurske oblasti zna~ilo je da je sudbina nema~kom narodu ponovo pruZila §ansu da su uzdigne. Jer ono što je u prvom trenutku delovalo kao ogrornna nesreca podrazumevalo je, kad se malo bolje pogleda, beskrajno sudbinsnu mogucnost okon~anja celokupnenerna~ke patnje.

Sa spoljnopoliti~ke taCke gledišta zauzimanje Rurske oblasti Francusku je prvi put iznutra istinski outdilo od Engleske i to ne samo u krugovima britanske diplomatijske koji su isklju~ivo trezveno i ra~undzijski sklopili i odrZavali savez sa Francuskom vec i u najširim krugovima engleskog naroda. Posebno je engleska privreda reagovala na ovo neverovatno ja~anje kontinentalne francuske snage sa teškom prikrivanom nelagodnošcu. jer ne samo da je Francuska, sa vojno-politi~ke ta~ke gledišta, zauzela poloZaj u Evropi koji pre toga nije imala ~ak ni Nema~ka, vec je sada dobila privredne osnove koji su njenu politi~ku kokurentnost ekonomski doveli skoro u monopolski poloZaj. Veci rudnici gvozda i uglja u Evropi time su bili ujedinjeni u rukama nacije koja je do sada odlu~no i aktivno stajala iza svojih interesa, za razliku od Nema~ke, i koja je u velikom ratu ~itav svet podsetila na svoju vojnu pouzdanost. Francusko zauzimanje Rurskih rudnika uglja ponovo je Engleskoj izbilo iz ruku ~itav uspehrata tako da pobednik više nije revnosna i vredna britanska diplomatijska vec maršal Foh i Francuska koju on predstavlja.

I u Italiji se raspolozanje prema Francuskoj, koje ionako nakon rata više nije bilo sjajno, pretvorilo bukvalno u mrZnju. Bio je to veliki istorijski trenutak u kome su nekadašnji saveznici mogli da postanu buduci neprijatelji. To što je ipak bilo druga~ije i što saveznici nisu kao u drugom Balkanskom ratu odjednom ušli u medusobni rat trebalo je pripisati okolnosti da Nema~ka nije imala Enver Pašu veC Kuna.

Ne samo sa stanovišta spoljne politike vec i sa stanovišta unutrašnje politike upad Francaza u Rursku oblast za Nema~ku je otvorio ogrornne

mogucnosti. Znatan deo našeg naroda, koji je zahvaljujuci ogrornnom uticaju lazljivih novina Francusku još uvek dozivao kao borca za napredak i liberalizam, doziveo je grubo otreznenje. Kao što je 1914. godina razvejala snove o medunarodnoj solidarnosti naroda iz glava naših nernih radnika i naglo ih vratila u svet većite borbe pošto se svuda jedno bice hrani nekim drugim i smrt slabijeg znači život jačeg, isto se dogodilo i prelata 1923. Kada je Francuz sproveo svoje pretnje i konačno počeo da dolazi u nemačku oblast rudnika, u početku polako i oklevajuci, tada je za Nemačku 433

kucnuo odlicujući čas. Ako je u tom trenutku nas narod promenio svoje misljenje kao i svoje dotadasne stanoviste, onda je nemacka Rurska oblast za Francusku mogla da postane nova napoleonska Moskva. Postojele su samo dve mogucnosti: ili pristati i na to i ne uraditi nista, ili stvoriti u nematkom narodu, s pogledom na ularenu hranu i ujarene peči, istovremeno i ularenu volju da okonta ovu vjetvu sramotu i radije preuzme na sebe strahotu trenutka nego da i dalje podnosi beskrajne strahote.

"Besmrtna zaluga" tadasnjeg kancelara Kuna bilo je pronađeno treće mogucnosti, a još "slavnija" je bila zasluga naseg gradanskog partijskog sveta sto joj se divila i pristala na nju.

Ovde bih najpre zeleno što je krace moguce da razmotrim drugu mogucnost:

Zauzimanjem Rurske oblasti Francuska je sprovela eklatantnu povredu Versajskog ugovora. Time se isto tako suprotstavila citavom nizu zemalja -mocnika, posebno Engleskoj i Italiji. Više nije mogla da se nada bilo kakvoj podršci ovih država za svoj egoistični pljackački pohod. A vantura, a to je pre svega bila avantura, morala ju je dakle sama dovesti do nekog srećnog završetka. Za nacionalnu nemacku vladu postojao je samo jedan put, naime onaj koji je nametnula cast. Bilo je izvesno da je nemoguce Francuskoj se odmah suprotstaviti oruzjem, ali je bilo neophodno biti svestan toga da će svako pregovaranje bez oružane moci u pozadini biti smesno i neefikasno.

Bilo je besmisleno bez mogucnosti aktivnog otpora dovesti se u poziciju:

"Necemo da pregovaramo", ali je bilo još mnogo besmislenije pristati na pregovore bez obezbedene moci.

Ne znaci to da je zauzimanje Rurske oblasti moglo da bude spreceno vojnom intervencijom. Samo bi ludak mogao da savetuje takvu odluku. Ali uzimajući u obzir tu akciju Francuske i za vreme njenog izvođenja moglo je i moralno se voditi racuna o tome da se, bez obzira na Versajski ugovor koji je Francuska sama vec pogazila, obezbede vojna sredstva kao pomoc pregovaracima. Jer, od pocetka je bilo jasno da će se jednog dana za nekim konferencijskim stolom odlucivati o toj oblasti zauzetoj od strane Francuske. Ali isto tako nam je moralno biti jasno da su i najbolji pregovaraci u stanju da ostvare malo uspeha ako zemlja po kojoj hode i stolica na kojoj sede nisu stiti njihovog naroda. Slabeni krojaci ne može da se raspravlja sa atletama i bespomoćni pregovarac mora da trpi mac Brena na neprijateljskoj strani terazija ako nema sopstveni mac. Pa zar nije bilo stvarno strano posmatrati one pregovaracke komedije koje su od 1918. godine stalno prethodile

diktatima? Bila je to ponizavajuća predstava koju su ponudili svetu tako ~to su nas najpre pozvali za pregovaracki sto da bi nam zatim saopstili odavno donete odluke i programe o kojima se moglo razgovarati, ali koji su se od pocetka morali smatrati nepromenljivim. Na~i pregovaraci, naravno, te~ko da su i ujednomjedinom slučaju bili iznad najskrornnijeg proseka i uglavnom su opravdavali drsku izjavu Lojda DzordZa koji je nekada~njem ministru Simonsu podsmesljivo rekao '.da Nemci ne umeju za vode i predstavnike da izaberu duhovne ljude''. S obzirom na odlucnu volju protivnickog i jadnu

434

bespomocnost sopstvenog naroda u svakom pogledu ~ak bi i geniji teško bili u stanju bila šta da postignu.

Medutim, onaj koji je 1923. zelio francusko zauzimanje Rurske oblasti da uzme kao povod za ponovno uspostavljanje vojne moci, morao je najpre da ponudi naciji duhovno oruzje, da oja~ volju ida uništi one koji su razbili tu najzna~ajniju nacionalnu snagu.

Kao što je 1918. došlo do krvave osvete zato što 1914. i 1915.

marksisti~koj zmiji nije jednom zauvek otkinuta glava, tako je najstrašnija osveta bila neminovna kad se u proleće 1923. nije prepoznao povod da se kona~no osujete marksisti~ki izdajnici drZave i ubice naroda.

Svaka pomisao na pravi otpor Francuskoj bila je obi~na glupost ako se f ne bi objavio rat onim snagama koje su pet godina pre toga iznutra slomile I

t nema~ki otpor na ratištima. Samo su gradanske duše mogle da zauzmu I neverovat~o miš~~enje da se marksizam .sada. ~ozda p~~menio i ~ su v?de [1918. godine kOJi su tada h1adnokrvno lbgazlh dva mlhona mrtvih da bl se lakše popeli u razne fote1je, sada, 1923. godine, odjednom spremni da odaju priznanje naciona1noj savesti. Neverovatna i zaista besmislena pomisao da postoji nada da ce nekadašnji drZavni izdajnici odjednom postati borci za nema~ku slobodu! To im uopšte nije padalo na pamet! Kao što hijena nije spremna da ostavi leš, tako ni marksista ne odustaje od dr1.avne izdaje.

Zaboravimo i najgluplju od svih primedbi da je toliko rnnogo radnika nekada Zrtvovalo svoje zivote za Nema~ku. Jesu to bili nema~ki radnici, ali tada oni više nisu bili intemaciona1ni marksisti. Da se 1914. nema~ka radni~ka k1asa po svom unutrašnjem opredeljenju još uvek sastojala od marksista, rat bi bio završen za tri nedelje. Nema~ka bi puk1a pre nego što bi prvi vojnik prekora~io granicu. Ne, ~injenica da se nema~ki narod tada i dalje borio dokazala je da marksisti~ko ludilo još nije bilo prodrlo u najvece dubine. Aii upravo u onoj meri u kojoj se nema~ki radnik i nema~ki vojnik u toku rata vratio u ruke marksisti~kih voda, u toj meri on je za otadZbinu bio izgubljen. Da je na po~etku i za vreme rata dvanaest ili petnaest hiljada tih jevrejskuh drZavnih izdajnika izlozeno otrovima kao što se to dogodilo stotinama hiljada naših najbo1jih nema~kih radnika iz svih slojeva i zanimanja na njivi, onda milionske Zrtve na frontu ne bi bile uzaludne. Upravo suprotno: da je dvanaest hiljada baraba pravovremeno uklonjeno, možda bi zivoti ~itavog miliona -pravih, za buducnost zna~ajnih Nemaca bili spaseni. Ali i to je spadalo u gradansko "drZavni~ko umeCe" kako ne trepnuvši izloziti milione krvoprolificu

na bojnom polju, a deset ili dvanaest hiljada državnih izdajnika, kriminalaca, zelenaša i prevaranata smatrati dragocenom naciona1nom svetinjom i time ih otvoreno proglašiti nedodirljivima. Uopšte nije jasno šta je u ovom gradanskom svetu veće, da li nespretnost, slabost i kukavi-luk ili potpuno propali na-in razinišljanja. Ta klasa je stvamo sudbinski osudena na propast, ali, na Zalost, sa sobom Ce povuci-italav narod u provaliju. Potpuno ista situacija kao 1918. bila je i 1923. Bez obzira na na-in otpora za koji bi se odlu-ili, prvi preduslov bilo je izbacivanje marksisti-kog otrova iz organizma našeg naroda. I po mom uverenju prvi zadatak prave

435

naciona1ne v1ade bio je potra:titi i pronaci snage koje su odlu-ne da marksizmu ohjave rat do istrahjenja i ovimsnagama onda dati odrešene ruke. Bi1a je njihova ohaveza da se ne klanjaju gluposti zvanoj ..red i mir" u trenutku kada je spojjni neprijate1j otad:l;hini zadavao poslednji udarac i kada je u zem1ji na svakom koraku preti1a izdaja. Ne, prava nacionalna v1ada morala je tada da :te1i nered i nemir da je samo u nemirima hilo moguce ida se dogodilo principije1no razračunavanje sa marksisti-kim smrtnim neprijate1jima našeg naroda. Uko1iko hi se to propustilo, svaka pomisao na neki otpor, kakav god on hio, hila hi prava ludost.

Takvo razra-unavanje pravih istorijskih razmera ne mo:te, doduše, da sledi šemu nekog savetnika ili neke stare, istrošene ministarske duše, vec mora da se dogodi u skladu sa v-itim zakonima :tivota na ovoj planeti, koji su horha za :tivot i koji ostaju borha. Bilo je neophodno zamisli da je iz .najkravijih gradanskih ratova ~esto izrastao veoma jak i zdrav narodni organizam dok se zhog vešta-ki odnavanih mimodopskih stanja mnogo ~ešce smrad trule:ti širio do neha. Sudhine naroda ne menjaju se u svi1enim rukavicama. Tako je 1923. hio potrehan najhruta1niji pristup da hi se osujeti1e I zmije koje su našem narodu radi1e o glavi. Ako hi to uspelo, tek onda bi pripreme aktivnog otpora imale smisla.

U to vreme sam ~esto pri-ao o tome i pokušavao harem takozvanirn nacionalnim krugovima da ohjasnim šta je ovog puta u igri ida hi u slu-aju istih grešaka kao 1914. i narednih godina ponovo hio neminovan kraj kao I 1918. Neprekidno sam ih molio da puste sudhinu da radi svoj posao i da i našem pokretu pru2;e mogucnost razra-unavanja sa marksizmom, ali govorio Isam uza1ud. Oni su svi smatrai da su pametniji, uk1ju-ujuci i vojne 1idere sve dok se onda nisu našli pred najjadnjom kapitu1acijom svih vremena.

Tada sam do srli svog hica postao svestan da je nema-ko gradansko .društvo došlo do kraja ida više nije u stanju da ohavi nijedna zadatka. Video sa kako se sve te partie svadaju sa marksizmom samo zhog medusohne konkurenциje ne :te1eCi uopšte istinski da ga unište. Oni su se u duhini duše odavno hili pomirili sa propašcu otad:l;hine i pokretala ih je samo velika :telja da ne propuste nasladivanje leševima. Samo su se za to još ..hori1i".

U to vreme, to otvoreno priznajem, oseCao sam istinsko divljenje prema. ve1ikom ~oveku juZno od A1pa koji iz prave 1juhavi prema svom narodu nije sklopio sporazum sa unutrašnjim neprijateljima Italije vec je na svakom koraku i svim sredstvima te:tio njihovom uništenju. Ono što ce

Musolinija uvrstiti u velikane naše planete jeste njegova odlučnost da Italiju ne deli sa marksizmom već da spase otadi; hinu tako što je internacionalizam prepustio uništenju.

Kako nasuprot tome bedno siccuso deluju naši nemaki nazovidr:tavnići i koliko nam se gade kada ta ništavila sa nevaspitanom uobraženošcu uzimaju sebi za pravo da kritikuju hiljadu puta većeg od sebe i koliko je samo holno pomisliti da se to dogada u državi koja je pre nepunih pola veka imala -ast da jednog Bizmarka naziva svojim vodom!

, 436

r

I

Sa takvim stavom gradanstva i takvim negovanjem marksizma 1923. je, međutim, sudsudbina svakog aktivnog otpora bila unapred odredena. Boriti se protiv Francuske sa smrtnim neprijateljem u sopstvenim redovima bilo je besmisleno. Sve nakon toga bilo je samo zamajavanje, predstava da bi se zadovoljio nacionalisti-ki element u Nemačkoj, da bi se smirila uzborkana nemačka duša ili da bi se u stvari obmanula. Da su stvarno verovali u to što su radili, onda bi morali da spoznaju da snaga naroda ne leži u prvom redu u njegovom oružju već u njegovoj volji i da, pre nego što se pobedi neprijatelj, najpre neprijatelj mora da bude uništen iznutra. U suprotnom, jao nama ako se pobjeda ne ostvari prvog dana borbe! Ako narod koji se nije oslobođio svog unutrašnjeg neprijatelja nazre i samo senku poraza, snaga njegovog otpora će se raspršiti i neprijatelj će svakako odneti pobedu.

To je tada moglo da se predviđi još u proleće 1923. Ne treba ni pominjati dovodenje u pitanje vojni-ke pobeđe nad Francuskom! Da je rezultat nemačkog reagovanja na upad Francuza u Rursku oblast bilo uništenje marksizma unutar Nemačke, uspeh bi samim tim bio na našoj strani.

Nemačka, oslobođena tog smrtnog neprijatelja svog biće i svoje buducnosti, posedovala bi snagu koju ni -itav svet više ne bi mogao da uguši. Onog dana kada u Nemačkoj bude razbijen marksizam, naši okovi će zauvek biti pokidani. Jer nikada u istoriji nije nas pobedila snaga naših neprijatelja već uvek samo naše sopstvene slabosti i neprijatelji u našim redovima.

Pošto nemačko državno rukovodstvo tada nije smoglo snage za ovakvo herojsko delo, moglo je naravno da krene samo jednim putem. Naime, moglo je ništa da ne uradi već da pusti da se stvari odvijaju same od sebe.

U taj veliki -s nebesa su poslala nemačkom narodu jednog velikog -oveka, gospodina Kuna. On nije u suštini bio državnik i političar od zanata, a još manje po rođenju, već je više bio -ovek koji je bio potreban za izvršenje određenih zadataka. Inače se više bavio poslovima. Za Nemačku je to bilo prokletstvo zbog toga što je ovaj politizirajući trgovac i politiku smatrao privrednim preduzećem te je svoje aktivnosti uredio u skladu sa tim.

"Nemačka je zauzela Rursku oblast. Sta se nalazi u Rurskoj oblasti?

Ugalj. Dakle Francuska je zauzela Rursku oblast radi uglja?" Sta je za gospodina Kuna bilo prirodnije do pomisli da organizuje štrajk da Francuzi ne bi došli do uglja, nakon -ega bi .oni onda, po mišljenju gospodina Kuna, jednog dana sasvim sigurno napustili Rursku oblast zbog nerentabilnosti

preduzeca. Otprilike tako su tekle misli tog "zna~ajnog", "nacionalnog" "dr1.avnika" koji se u Stuttgartu i u drugim mestima obraCao svom narodu i kome se taj narod veselo divio.

Za štrajk su, naravno, bili potrebni marksisti, jer su u prvom redu radnici morali da štrajkuju. Dakle, bilo je neophodno ujediniti radnika, a on je u mozgu takvog gradanskog dr1.avnika uvek bio isto što i marksista, sa ostalim Nemcima. Nemoguce da tada nije bila uOCljiva gradanska partijsko-politi-ka bud jedne tako genijalne parole! Istovremeno i nacionalno i genija1no -to je kona~no bilo ono što su oni iznutra sve vreme i tr~ili! To je bio most ka marksizmu i nacionalnom prevarantu sada je bilo OUloguceno da sa "nema--437

kim" izrazom lica i nacionalnim frazama pru~i svoju vemu ruku intemaci-onalmu drfuvnom izdajniku. A taj je smesta stupio u akciju. Jer isto kao što su Kunu bile potrebne marksistickie vode za njegov "jedinstveni front", tako je i marksistickim vodama bio potreban njegov novac. Ruka ruku mijе. Kun je dobio svoj jedinstveni front koji se sastojao od nacionalnih brbljivaca i antinacionalnih baraba, a intemacionalni prevaranti su mogli za drfuvne pare da slu~e svojoj uzvišenoj borbenoj misiji, odnosno da razbijaju nacionalnu privedu i to ovog puta cak o trošku drZave. Kakva besmrtna pomisao, spasiti naciju placenim štrajkom, ali svakako je to bio poziv kome je cak i najnezainteresovaniji dZaba1ebaroš mogao da se prikljuci sa oduševljenjem. Opšte je poznato da se narod ne oslobada molitvama. Ali da li je ipak moguce osloboditi ga lenstvovanjem, to je najpre trebalo istorijski proveriti. Da je gospodin Kuno tada zatra:l;io od svakog Nemca samo dva sata du~e da radi, umesto što je pozvao na placeni generalni štrajk i time ga postavio kao osnovu "jedinstvenog fronta", onda bi se prevara zvana "jedinstveni front" razrešila sama od sebe nakon tri dana. Narodi se ne oslobadaju ne radeci ništa vec ~rtvovanjem.

Istina je da se ovaj takozvani pasivni otpor nije dugo odrZao. Jer samo je covek kome je rat potpuno stran mogao da umisli da ce okupacionu vojsku najuriti na tako smešan nacin. A samo je to mogao da bude smisao akcije cija je cena dostizala milijarde i koja je umnogome doprinela da se nacionalna valuta potpuno uništi.

Naravno da su Francuzi tada mogli da se raskomote u Rurskoj oblasti uz jedan odredeni unutrašnjr mir kad su videli da se otpor sluZi takvim sredstvima. Pa upravo smo im ponudili najbolji nacin kako da urazume tvrdoglavu stanovništvo ako njegovo ponašanje ozbiljno ugrovava okupatora. Koliko brzo smo devet godina pre toga rasterali belgijske Franktierbanden i objasnili stanovništvu kakva je situacija kada je nemacka vojska bila u opasnosti da ozbiljno strada. Cim bi pasivni otpor Francuskoj postao stvamo opasan, okupacione trupe bi za nepunih osam dana s lakocom citavu tu detinjariju dovele do tragicnog završetka. Jer, poslednje pitanje koje se postavlja uvek glasi: Sta ~e se dogoditi ako pasivni otpor neprijatelju na kraju stvamo bude išao na ~ivce i ako on ude u borbu protiv njega sa brutalnom silom? Ako se to dogodi, mora se, hteli -ne hteli, pristati na teške, krvave posledice. Time se, medutim, dolazi tamo gde se stiZe i aktivnim otporom,

naime do borbe. Stoga svaki takozvani pasivni otpor ima smisla samo u slucaju da iza njega stoji odlucnost da se u slucaju otvorenog ili skrivenog rata taj otpor nastavi. Generalno gledano, svako takvo razmatranje vezano je za uverenost u moguci uspeh. Cim je tvrdava koju neprijatelj sna;l;no napada prinudena da pocne da gubi i poslednju nadu u odbranu, ona se prakticno predaje, posebno ako u takvom slucaju branioca umesto verovatne smrti ceka siguran ~ivot. Ako braniocima opkoljene tvrdave oduzmete veru u moguce osloboedenje, snage odbrane ce se uru~iti.

Stoga je pasivni otpor u Rurskoj oblasti s obzirom na poslednje posledice koje je morao i mogao da nosi sa sobom ako je stvamo trebalo da

438

bude uspe~an, mogao da ima smisla samo da se iza njega gradio aktivan front. To bi, medutim, zn~ilo tr~enje nemoguceg od na~eg naroda. Da je svaki od ovih Vestfalaca znao da domovina podi:le vojsku od osamdeset ili stotinu divizija, Francuzi bi naleteli na tmje. Uvek je vi~e hrabrih junaka sprernno da se Zrtvuje za uspeh nego za OCigledan poraz.

To je bio klasi~an slu~aj koji je nas nacionalsocijaliste primorao da zauzmemu najo~triji stav protiv takozvane nacionalne parole. I to smo i u~inili. Mene su tih meseci dosta napadali kao ~oveka ~ije je ~itavo poimanje nacionalnog bilo samo me~avina gluposti i spolja~njeg privida koju su svi propagirali, jer su podlegli prijatnom izazovu da sada odjednom budu nacio-nalno aktivni bez opasnosti. Smatralo sam taj najmizemiji od svih jedinstvenih frontovajednom od najsme~nijih pojava i istorija mije dala za pravo.

Cim su sindikati skoro napunili svoje kase Kunovim novcem i ~im je pasivan otpor morao da odlu~i da iz lenjstvovanja prede u aktivan napad, crvene hijene su istog trenutka iza~le iz nacionalnog stada i ponovo postale ono ~to su uvek i bile. Manji od makovog zma gospodin Kuno se vratio svojim ov~icama. Nema~ka je, medutim, bila bogatija za jedno iskustvo i siroma~nija za jednu ogrornu nadu.

Sve do kraja leta rnnogi officiri, a to sigurno nisu bili oni najgori, u dubini du~e nisu verovali u tako sraman razvoj. Svi su se oni nadali tla su se, ako ne otvoreno, a ono barem kri~om vodile pripreme kako bi se taj drski upad Francuske pretvorio u preokret nema~ke istorije. I u na~im redovima bilo je [mnogih koji su verovali barem u vojsku. Ta vera bila je tako ~iva da je znatno uticala na delovanje i posebno na obrazovanje rnnogih mladih ljudi.

Ali kada je do~lo do srarnnog pada i kada se nakom :1rvovanja ~itavih milijardi u bogatstvu i rnnogo hiljada mladih Nemaca, koji su bili dovoljno glupi da bi ozbiljno shvatili obecanja vode, na tako sraman na~in kapitulirao, onda je negodovanje zbog takve izdaje na~eg nesreCnog naroda provalilo na povr~inu. Milioni ljudi tada su odjednom bili potpuno ubedeni da bi samo radikalno eliminisanje ~itavog vladaju~eg sistema moglo da spase Nema~ku. Nikada vreme nije bilo zrelije, ~ak je ono odlu~nije zahtevalo takvo re~enje nego u trenutku kada je s jedne strane dr~vna izdaja bila besrarnno o~igledna, dok je s druge narod ekonomski bio prepu~ten umiranju od gladi. Po~to je dr~va pogazila sve zakone o lojalnosti i veri, omalova~vala prava svojih gradana, 1rvovala milione svojih najvemijih sinova i oplja~kala

milione drugih, nije vi~e imala prava da OCekuje ni~ta drugo do mnnju. A ta mr~nja protiv onih koji su uni~ili narod i domovinu moralu je da nade ovaj ili onaj ventil. Mogu ovde samo da skrenem pamju na poslednju retenicu mog govora u velikom procesu u proleCe 1924.:

"Sudije ove dnave slobodno mogu da nas osude zbog na~ih nekada~njih dela, ali istorija kao boginja jedne vi~e istine i jednog boljeg prava s osmehom ce da pocepa tu presudu da bi nas sve oslobo~ila krvice i gre~ke." Ali ona ce ida pozove pred svoj sud one koji danas, po~to poseduju moc, gaze i pravo i zakon, koji su na~ narod poveli u nevolju i propast i koji u nesreci otadZbine vi~e vrednuju svoje sopstveno Ja od 1ivotu celine.

439

Necu sada nastaviti sa izno~enjem dogadaja koji su odveli do 8. novembra 1923. i koji su ga odredili. Ne zelim to, jer ne mislim da bi to na bilo koji nacin doprinelo buducnosti i jer je pre svega besmisleno otvarati rane koje danas jedva da deluju zaraslo. Osim toga besmisleno je i govoriti o krivici ljudi koji su mozda u dubini svoje du~e svi iskreno voleli svoj narod, ali su proma~ili svoj zajednicki put ili ga nisu spoznali.

S obzirom na veliku zajednicku nesreCu na~e otadzbine ne zelim danas vi~e ni da vredam i tako mozda razdvojim one koji ce jednog dana u buducnosti morati ipak da obrazuju veliki jedinstveni front u svom srcu zaista vemi Nemaca protiv zajednickog fronta neprijatelja na~eg naroda. Jer siguran sam da ce jednom doci vrei:ne kada ce cak i oni koji su nam nekada bili neprijatelji sa strahopo~tovanjem misliti na one koji su za svoj nemacki narod krenuli gorkim putem smrti.

Ovih ~esnaest junaka, kojima sam posvetio prvi tom moga dela, zeleo bih na kraju drugog toma da predstavim pristalicama i zagovomicima na~eg ucenja kao junake koji su se potpuno jasno zrtvovali za nas. Oni moraju stalno iznova neodlucne i slabice da pozivaju na ispunjenje svoje obaveze, one obaveze kojoj su ostali vemi potpuno, sve do poslednjeg daha. A medu njih bih zeleo da svrstam i coveka koji je kao jedan od najboljih posvetio svoj zivot osve~cavanju svog, na~eg naroda poezijom i mi~ljenjem, ana kraju i delom -Ditriha Ekarta.

ZAVRSNA REC

9. novembra 1923., cetvrte godine svog postojanja Nacionalsocijalisti~ka nemacka radnicka partija bila je raspu~tena i zabranjena u celoj Nemackoj. Danas, novembra 1926. ona je ponovo slobodna pred nama, jaca i jedinstvenija nego ikada pre.

Svi progoni pokreta i njegovih voda, sva maltretiranja i klevete nisu mu mogli naudititi. Ispravnost njegovih ideja, cistoca njegovih zelja, pozrtvovanost njegovih pristalica ucinili su do sada da iz svih represalija izade jaci nego ikada pre.

Ako se on u svetu dana~je parlamentame korupcije bude ozbiljno pozabavio najdubljom su~tinom svoje borbe i ako se bude osetio najcistijim otelotvorenjem vrednosti rase i licnosti u skladu s tim se bude pona~ao, onda ce na osnovu jedne skoro matematicke zakonitosti odneti pobedu u svojoj borbi. Isto kao ~to Nemacka svakako mora da dobije poloZaj na ovoj planeti

**koji joj pripada ako se bude rukovodila i organizovala u skladu sa istim
principima.**

**Drzava koja se u eri rasnih trovanja bude posvetila negovanju svojih
najboljih rasnih elemenata mora jednog dana da zagospodari svetom.**

Neka pristalice na~eg pokreta to ne zaborave, ako velicina zrtve ikada

pruzni povoda za zastra~ujuce porede~je sa mogucim uspehom.IIO

440